

SOSIALURIN

Útgevri:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Bláðstj.:
Villi Sørensen.
Box 76.

Prentsmiðjan á Heygsbreyt
TELF 1820

TAK for god modtagelse

Socialdemokratiets folketingsgruppe har i anledning af, at det færøske socialdemokrati ikke er repræsenteret i folketinget sendt undertegnede til Færøerne for at sætte mig ind i de færøske forhold og derefter være kontaktperson mellem vort parti på Færøerne og folketingets socialdemokratiske gruppe.

Da min rejse nu er ved at være endt, og jeg rundt om på Færøerne har opnået gode forbindelser, føler jeg trang til at sige alle en tak for gode oplysninger og for den hjertelighed, jeg overalt har mødt.

Det er mig også en tilfredsstillelse at vide, at jeg også fra politiske modstandere er blevet mødt med venlighed.

Skal jeg samle mit hovedindtryk af min rejse, der har strakt sig over næsten alle Norderøerne med Klaksvik som udgangspunkt, og derefter Østerø, Vågø, Suderø, Sandø og Strømø, så bliver det først og fremmest den enestående natur med de mange nuancer i grønt, gråt og blåt; men også indtrykket af en befolkning, hvis gæstfrihed er over alle grænser vil jeg bevare som et godt minde.

Det er mig en glæde af konstaterer, at der er enstemmighed mellem det danske og det færøske socialdemokrati om at søge fiskerigrænsen gennemført på 12 sømil.

Denne overensstemmelse i synspunktet udspringer ganske naturligt af, at det færøske folk er henviset til næsten udelukkende at leve af den fangst, der gøres. Stats- og udenrigsminister H. C. Hansen har vist denne sag sin levende interesse ved sit besøg, og jeg føler mig overbevist om, at han vil gøre, hvad der står i hans magt for at tilfredsstille de færøske interesser.

De kommende måneder vil for det færøske Socialdemokrati som andre partier stå i valgkampens tegn. Det gælder her spørgsmålet om øget socialdemokratisk indflydelse ikke blot i Lagtinget, men også rundt om i kommunestyret.

Gennem de samtaler, jeg har ført med de socialdemokratiske lagtingsmænd og med kommunale folk, har jeg forståelsen af, at det færøske socialdemokrati foruden fiskerigrænsespørgsmålet går ind for en udbygning af fiskerflåden

og de virksomheder, der i land kan fremme beskæftigelsen. Netop disse spørgsmål vil kunne fremme den demokratiske opbygning af Færøerne.

Efter det, jeg har set af sociale og kulturelle ting på Færøerne, er det godt og rigtigt, når socialdemokratiet i dag mere end noget andet parti går ind for en udbygning af den sociale lovgivning. På mange punkter trænges til en udbygning. Det gælder bl. a. forsorgen af gamle. Selv om man har ført aldersrenten op til, hvad den var i Danmark, kommer man ikke uden om problemet folkepension, enkepension og hele særfor sorgen af kroniske syge invalider og de åndssvage.

Udbygningen af skolevæsenet er i gang, men også her tiltrænges en a jourføring af skoleloven, så den kommer på højde med de øvrige nordiske lande.

Boligbyggeriet har sin særlige karakter. Det glæder mig, at socialdemokratiet på Færøerne vil arbejde for, at man på dette område når frem til bedre lánemuligheder. Det, at man ikke når mere end 20-25 pct. i lån, gør det vanskeligt for den unge generation at stifte eget hjem.

Spørgsmål som elektrificeringen, vejbygning og eget udnyttelse af kul- og lerforekomsten står på dagsordenen, og det færøske socialdemokrati er her positivt, når det gælder disse problemer.

Alt i alt står det mig ganske klart, at det færøske socialdemokrati i sin målsætning har lagt et program klart, der bygger på en ophjælpning af sociale, kulturelle som økonomiske forbedringer for Færøerne.

Socialdemokratiet på Færøerne er garantien for, at det færøske sprog og dets særpræg bevares, men at det under alle forhold må ske på baggrund af rigsfællesskab med Danmark og i samarbejde med de øvrige nordiske demokratiske lande. Dette kan realiseres, idet man fra dansk side gennem hjemmestyrelsen erkender Færøernes nationale egenart.

Lad så være, at der har været visse børnesygdomme og der fortsat er vanskeligheder at overvinde, men ingen havde vel tænkt sig, at man i løbet af blot 10 år skulle have mulighed for at nå det fuldkomne.

Det er da heller ikke løsrivelse, der tales mest om på Færøerne i dag. Alle er jo klar over, at løsrivelse blot vil betyde afhængighed af noget andet.

Mit hovedindtryk fra mit ophold blandt det færøske folk er, at man positivt ønsker at arbejde med på Hjemmestyrelsen grund, og ud fra den, ganske vist i rigsfællesskab med Danmark, prøve på at blive en ligeberettiget part i det nordiske fællesskab.

Hertil kræves økonomisk, social og kulturel indsats. Det er mit håb at det færøske socialdemokrati på

linje med de øvrige nordiske socialdemokratiske partier må vinde god fremgang ved lagtings- som de kommunale valg.

En socialdemokratisk fremgang vil være til gavn for fiskere som arbejdere, handlende som tjenestemænd og håndværkere.

Med disse linjer vil jeg takke hver enkelt, jeg har været i forbindelse med. Det er mit håb, at vi fortsat må opretholde kontakten, idet jeg i min virksomhed i folketinget vil varetage Færøernes som den enkelte færinges interesse.

Med venlig hilsen

Wilh. Dupont.

Tíðindi norðanífrá

Omandottin - lá úti í 4 samdøgur.

Viðareiði, um ólavsekuna.

Sum vanligt leggja Viðingar í björgunum og fleyga lunda, bæði í «Urðini» og «Settorvu». Bæði stóðini eru heldur torfær at sokja og ikki slepst til tey úttan við báti; tí omanfyri eru ógviliga heg og steyrætt meitilberg.

3 manns plaga vanliga at leggja í hvørjum staðnum; men ofta er ein fjórði maður við, eina mest til stutt leika, tí góður sportur er.

Um næstisíða vikuskifti fór so-leiðis Julius Lassaberg, telefon-smiður, eina slíka ferð; men longu mánamorgunin kl. 10 var hann fyrri tí óhappi at detta oman. Hann steig á ein stein í bakkatromini. Steinurin loysnaði undan honum og maðurin útav, boltaði oman móti sjóvarmálanum - einar 30 til 40 m. Aftaná honum kom steinurin bóltandi og rakti hann. Julius var heilt illa meiddur. Hann fekk skaða í hovdið og lendarnar eins og annað beinið stekk heilt tvørtur av, 2 timar seinri raktu hinir fleygamenningar við, hvat hent var. Hús er, har teir bógva í; men húsið er litið og bert útgjort við tí allraneyðugasta at halda uppá, tá bátur vanliga kemur til teirra annan hvønn dag. Teir finga ikki flutt mannin at hús-unum; tí tess var hann alt ov illa lóstaður. Bert at flyta hann nakrar fáar metrar í eitt glopur millum teir stóru steinarnar í urðini tók teimum heilar 8 timar. Hetta var sera átrokandi at fáa gjørt, tí hann lá so niðarlaga, at brimið spruttaði niðan móti honum.

Sjálvt um bjargmenninir hava sera litið at halda uppá av klæðum og øðrum, finga teir fjálgað um hann við klæðum, dýnum og olju-klæðum.

Ókyrt var, so bátur kundi ikki koma til teirra. Á annan hátt er ógjørligt at fáa boð frá sær. Ikki fyrr enn seinrapartin friggjadagin varð farið til teirra, sjálvt um tað vísti seg, at hósdagin hevði tað eydnast at fingið samband við teir.

Hesin illa lóstaði maðurin hevði tá við miklari pinu og víðhvort í óvitsku ligið í einari urð, dygst

niðri við sjóarmálan í regni, vindi og óvanligum nógvum kulda eftir árstíðini í meira enn samfull 4 samdøgur.

Hinir triggir máttu alla tíðina skiftast um at halda vakt yvir honum. Heppið var tað, at ein teirra hevði nakrar tablettir, ið lættu eitt sindur um pinuna.

Tá teir skuldu flyta mannin av urðini friggjadagin var eisini rättuliga ókyrt. Hetta gjørdi, at 3 mans fóru niður fyrri, tá bóran skuldi handast umborð á bátin. Vóru legini ikki so góð, sum tey júst vóru í teirri lotuni, tá teir eisini máttu bjarga hesum monnum, vildi stóruskaðatilburður verið hendur; men alt gekk tó á besta hátt.

Julius varð beinanvegin fluttur á sjúkrahúsið í Klakksvik.

Ravmagnið lýsir.

Seinasta hósdag hendi tað, at aftur ein av bygdum okkara kom at leggja sveipað í el-ljósi. Hesi ferð var tað bygdin Viðareiði.

I vár og summár hefur verið døgliga arbeiðt uppá at fáa til vegar el-megi. Hetta arbeiði hevur installatiónsfelagið Rudolf Joenssens eftf. í Klakksvik greitt úr hondum.

El-verk er reist. 2 motorar eru keyptir, annar 50 og annar 25 hk. Megin, ið teir kunnu geva, er 220 volt, t. v. s., at øll húski kunnu fáa nóg mikið til ljós, kóking og hita.

Sjálvt letur kommunan, ið er sera væl stillað, 30.000 kr. Av láni hevur hon 70.000 kr. Í studningi hevur hon fingið 40.000 kr. og sjálvir hava menn gjørtókeypis arbeiði fyrri o. u. 30.000 kr.

Spurningar at greiða.

Viðareiði, Hvannasund og Norð-depil hava nú fingið ravmag. men hetta er alt við motororku. SEV er til reiðar at lata streym til øll hesi verk, eins og tað nú fer at gera í Arnafirði. Hetta er sjálvandi leiðin, tí við tíðini verða oljuverkinu óivað ov dýr.

Eitt minni verk, ið áður gav meggi til ein part av Viðareiði, er nú selt til Svinoyar, men verður hetta einans at geva el-ljósi til eini 6 hús. Sostatt er neyðugt við meira útbyggjan har.

Nú SEV er komið so langt ávegis, er eingin ivi um, at vit kunnu fáa tað enn longur. Vit her norðanfyri verða tí ikki at helma í, fyrr enn vit hava fingið el-megina til allar oyggjar og allar bygdir í Norðoyum. Hetta er ivaleyst lætt gjørt, og tessvegna vóna vit, at teir, ið ábyrgdina hava, vilja veita okkum henda mikla sóma og hetta mæta framstig.

Vit hava onnur mál.

I Hvannasundi og Norðdepli eru bryggjugeðir settar í verk, men á hvørjum staðnum eru hesar fullfiggjaðar, sjálvt um ábøturnar eru reidiliga stórar.

Uppgávan er nú at útvega meira